

เกมและกิจกรรม: เทคนิคสำคัญของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมมืออาชีพ

การฝึกอบรมเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรและการที่จะทำให้การฝึกอบรมนั้นมีประสิทธิภาพก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ทั้งทางด้านผู้สอน เนื้อหา ผู้เรียน และผู้ดำเนินการจัดฝึกอบรม

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจึงจำเป็นต้องหาเทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินการฝึกอบรม เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม, การทำ Workshop, Role Play เป็นต้น

เกมนับเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งก่อนการเริ่มและระหว่างการประชุม ใช้เป็นเครื่องมือที่สร้างความสนใจ สนับสนุนการเรียนรู้ หรือใช้เชื่อมโยงเนื้อหาของการอบรม และยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความผ่อนคลาย เพลิดเพลิน สนุกสนานทั้งผู้เรียนและผู้สอนอีกด้วย

เกมประเภทต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสามารถนำมาปรับใช้ได้แก่

1. **เกมละลายพฤติกรรม** ใช้เพื่อเน้นการทำความรู้สึก สร้างความสนิทสนม เพื่อให้เกิดการผ่อนคลายก่อนการเริ่มการฝึกอบรม โดยเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมอาจจะใช้เกมละลายพฤติกรรมก่อนการเริ่มการฝึกอบรมประมาณ 5 นาที เป็นเกมที่ไม่ใช้เวลาามาก เน้นให้ผู้เรียนได้พูดคุยและทำความรู้จักตามวัตถุประสงค์ของเกม เช่น เกมรู้จักเพื่อนใหม่ เกมบิงโกเรียกชื่อ เกมล่าลายเซ็น เป็นต้น
2. **เกมสนทนา** ใช้เพื่อเน้นการสร้างบรรยากาศ รื่นเริง ให้ผู้เข้าอบรมรู้สึกผ่อนคลาย อาจจะใช้เกมนี้หลังจากช่วงพักเบรก หรือก่อนเริ่มช่วงบ่ายของการฝึกอบรมเพื่อผู้เรียนจะได้ตื่นตัวและไม่เครียดจากทั้งเนื้อหาและอาหาร เช่น เกมฝั่งแตกรัง เกมทายปริศนาภาพ เกมรวมเหรียญ เป็นต้น
3. **เกมการเรียนรู้** เป็นเกมที่ออกแบบให้เน้นการเชื่อมโยงกับเนื้อหาในการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมอาจจะใช้เกมนี้แทนการทำ Workshop หรือ Role Play แต่เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ของเกมให้ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถสรุปผลได้หลังจากเกมสิ้นสุดลง เช่น หลักสูตรการสรรหาคัดเลือกแบบมืออาชีพ เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมอาจใช้เกมตัวเลข หรือเกมตรรกะ เพื่อใช้วิเคราะห์เรื่องการคิดเป็นระบบของผู้สมัครงาน เป็นต้น

และอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ บทบาทผู้นำเกม เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจะต้องสวมบทบาทเป็นทั้งผู้นำเกมและเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม นั่นคือต้องวิเคราะห์ผู้เล่นเกมว่าเกมใดเหมาะสม อธิบายเกมได้ชัดเจน และสรุปเกมอย่างตรงประเด็น และยังคงดูแลงานฝึกอบรมให้เรียบร้อยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของการอบรมนั้นด้วย ส่วนการเลือกเกมมาใช้ประกอบนั้น อาจพิจารณาจากกลุ่มผู้เข้าอบรมว่าอยู่ในระดับใด ควรใช้เกมประเภทใด สถานที่ฝึกอบรมเหมาะหรือไม่ในการใช้เกมนั้น

และที่สำคัญคือ หลักสูตรในการจัดอบรมนั้น ๆ เหมาะหรือไม่ในการใช้เกมมาประกอบการฝึกอบรม เพราะความสำคัญของการใช้เกมแต่ละประเภทนั้นอยู่ที่วัตถุประสงค์ของการนำเกมมาใช้ การฝึกอบรมที่ต้องการให้ผู้เข้าได้เรียนรู้ หรือพัฒนาทักษะ ก็ไม่ควรใช้เกมประเภทสนทนาการมากจนเกินไป หรือหากเลือกเกมประเภทเสริมการเรียนรู้มาใช้ เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมก็ต้องสรุปให้ได้ว่าเกมที่นำมาใช้นั้นสอดคล้องกับเนื้อหาอย่างไร และให้ข้อคิดอย่างไร ตรงกันข้ามหากหลักสูตรนั้นเป็นการฝึกอบรมขั้นต้น เช่น การปฐมนิเทศพนักงานใหม่ หรือหลักสูตรที่กลุ่มผู้เรียนอยู่ในระดับกลาง ก็ควรจะเลือกเกมประเภทสนทนาการเพื่อให้เหมาะกับผู้ใช้เข้าอบรม

แต่อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมก็ต้องวิเคราะห์ให้เห็นว่าการใช้เกมเป็นเพียงเทคนิคหนึ่งในหลาย ๆ เทคนิคเท่านั้น ที่ช่วยให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมจะต้องมุ่งที่วัตถุประสงค์หลักของการฝึกอบรม แล้วค่อยมาเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ไปประกอบการฝึกอบรม เพราะหากผิดประเด็นไปแล้วการฝึกอบรมนั้นอาจจะได้รับเพียงแค่ความสนุกแต่ไม่เกิดประสิทธิผลใด ๆ ก็ดี

